



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členov senátu JUDr. Evy Hudobovej a Mgr. Lubomíry Kúdelovej v právnej veci žalobcu: **J.**, správca konkurznej podstaty úpadcu **B.**, s.r.o., **J.**, **K.**, zast. advokátkou **J.**, proti žalovanému: **J.**, **N.**, **B.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu: **I.**, s.r.o., **B.**, **B.**, IČO: **X.**, zast. advokátkou **J.**, **Š.**, **K.**, **o určenie neúčinnosti zmluvy o dielo**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v K. č.k. 14 Cbi 39/2004–127 zo dňa 28.1.2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v K. č.k. 14 Cbi 39/2004–127 zo dňa 28.1.2008 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania 337 680,- Sk na účet jeho právneho zástupcu.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v K. rozsudkom č.k. 14 Cbi 39/2007–127 zo dňa 28.1.2008 rozhodol tak, že určil, že zmluva o dielo na vyhotovenie stavebného diela v bytových objektoch na Obytnom súbore „V.“ v Z. zo dňa 6.7.2001, uzavretá medzi **B.**, s.r.o., **K.** a **I.**, s.r.o., **B.** a na ňu nadväzujúce úkony žalovaného voči žalobcovi – odstúpenie od zmluvy o dielo zo dňa 26.8.2002, uplatnený nárok na zmluvnú pokutu vo výške 26 155 7899,00 Sk a náhradu škody

vo výške 51 791 200,00 Sk, ako aj započítanie žalovaného zo dňa 26.8.2002, ktorým si započítal svoju pohľadávku titulom zmluvnej pokuty a náhrady škody vo výške 77 947 099,00 Sk voči pohľadávke spoločnosti B., s.r.o., K. zo zmluvy o dielo na vyhotovenie stavebného diela zo dňa 6.7.2001, sú voči konkurzným veriteľom o úpadcu B., s.r.o., K., právne neúčinné. Žalovaného zaviazal vrátiť do konkurznej podstaty úpadcu B., s.r.o., K. sumu 77 947 066,- Sk s 9,52% úrokom z omeškania od 4.9.2002 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Z predložených dôkazov zistil, že žalobca návrh na odporovateľnosť uplatňuje podľa § 15 ods. 2 a § 15 ods. 5, 6 Zákona o konkurze a vyrovnaní (ďalej ZKV). Z vykonaného dokazovania zistil, že uznesením Krajského súdu v K. č.k. 5 K 12/02–35 zo dňa 3.9.2002, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka B., s.r.o., K. a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený J.. Citoval uznesenie krajského súdu č.k. 1K 127/04-112 zo dňa 15.2.2005, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu I., s.r.o., a ktorým bola za správkyniu konkurznej podstaty ustanovená J.. Z obsahu spisu zistil, že dňa 6.7.2001, uzavrel úpadca B., s.r.o. so spoločnosťou I., s.r.o. zmluvu o dielo na vyhotovenie stavebného diela objektov na Obytnom dome „V.“ v Z.. Uviedol, že podaním zo dňa 26.8.2002 spoločnosť I., s.r.o., odstúpila od zmluvy o dielo, a že toto odstúpenie bolo doručené spoločnosti B., s.r.o. dňa 30.8.2002. Súčasne dňa 26.8.2002 spoločnosť I., s.r.o. oznámila úpadcovi, že si jednostranne započítava pohľadávku ako žalobcovu platbu vo výške 79 000 000,- Sk voči pohľadávke na zaplatenie zmluvnej pokuty, vo výške 26 155 899,- Sk, voči pohľadávke 51 791 200,- Sk, vyplývajúcej z nároku na náhradu škody na majetku spôsobenej omeškaním plnenia si záväzkov zo strany objednávateľa, ktoré oznámenie o jednostrannom zápočte bolo spoločnosti B., s.r.o. doručené taktiež dňa 30.8.2002. Konajúci súd citoval ustanovenie § 15 ods. 2 Zákona o konkurze a vyrovnaní a § 9c zákona č. 328/1991 Z.z., z ktorého jednoznačne vyplýva, že akékoľvek právne úkony, učené bez súhlasu predbežného správcu konkurznej podstaty, sú neplatné, neúčinné. Z konkurzného spisu 5K 12/02 vo veci úpadcu B., s.r.o. zistil, že predbežný správca bol ustanovený 11.3.2002. Uviedol, že spoločnosť I., s.r.o. podaním zo dňa 26.8.2002 odstúpila od zmluvy o dielo a podaním toho istého dňa pristúpila k jednostrannému zápočtu pohľadávok a konštatoval, že obidva úkony spoločnosť I., s.r.o. doručila až 30.8.2002, kedy boli už pobočky B., s.r.o. uzavreté. Uviedol, že vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd mal za to, že

jednostranným zápočtom pohľadávok spoločnosťou I., s.r.o. došlo k podstatnému zníženiu majetku úpadcu tvoriaceho konkurznú podstatu. Konajúci súd zmluvu o dielo s poukazom na § 15 ods. 1,2 ZKV, považoval za neúčinnú a konštatoval, že uvedená zmluva bola podpísaná v lehote 3 roky pred vyhlásením a za zjavne nevýhodných podmienok. Za nepreukázané označil, za čo zaplatil objednávateľ v mesiaci júl 2001 preddavok vo výške 91 000 000,-- Sk, keďže stavba sa v tom čase nerealizovala, dokonca nebolo vydané ani územné rozhodnutie. Konajúci súd mal za zrejmé, že úpadcovi, spoločnosti B., s.r.o., ako aj spoločnosti I., s.r.o. muselo byť zrejmé, že k realizácii zmluvy nikdy nedôjde, keďže spoločnosť B., s.r.o. na zaplatenie zmluvnej ceny za dodanie diela v zmysle uzavretej zmluvy, v tom čase už nemala dostatok finančných prostriedkov. Jednostranný zápočet konajúci súd označil za úkon, ktorý mal slúžiť k legalizácii finančných prostriedkov, ktoré mu poskytla spoločnosť B., s.r.o. V zmysle uvedených skutočností konajúci súd dospel k záveru, že keďže zmluva o dielo uzavretá 6.7.2001 a na ňu nadväzujúce úkony odstúpenie od zmluvy, započítanie pohľadávok titulom zmluvnej pokuty a náhrady škody sú neúčinné, uložil žalovanému vrátiť do konkurznej podstaty sumu 77 947 099,-- Sk. S poukazom na ustanovenia § 369 ods. 1 a § 502 Obchodného zákonníka, priznal úrok z omeškania a o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., § 148 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podaním doručeným súdu 1.4.2008 podal odvolanie žalovaný a navrhol prvostupňové rozhodnutie zrušiť. Namietal, že konajúci súd nevykonal navrhnuté dôkazy a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. Namietal, že nie je možné, aby súd, ktorý v tomto konaní rozhodoval o neúčinnosti zmluvy, rozhodoval zároveň o tom, že žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi do konkurznej podstaty sumu 77.947.099,-- Sk. Ďalej namietal, že odstúpenie od zmluvy a započítanie, boli úkonmi veriteľa, nie dlžníka, a preto nemôžu byť podľa ustanovenia § 15, § 16 zákona č. 328/1991 Zb. predmetom odporovateľnosti. Taktiež namietal, že nebolo vykonané žiadne dokazovanie, či bol úmysel na druhej strane uzavretím zmluvy o dielo ukrátiť konkurzného veriteľa. Konštatovanie, že obidvom spoločnostiam muselo byť zrejmé, že k realizácii stavby nedôjde, žalovaný kvalifikoval za také, ktoré je postavené iba na domnienke. Namietal, že aj druhý účastník je v konkurze, a že taktiež môže dôjsť k poškodeniu jeho konkurzných veriteľov. Súčasne namietal, že nie je možné súhlasiť s lehotou, od ktorej si žalobca uplatňuje úrok z omeškania, nakoľko ani správca, a ani predbežný správca, nepožiadali až do podania žaloby, o vrátenie uvedenej sumy s tým, že by ho upozornili na neplatnosť zápočtu. Podľa

žalovaného úrok z omeškania je možné uplatniť až od momentu, kedy si žalobca prihlásil pohľadávku do konkurzu. Súčasne namietal, že konajúci súd zaviazal žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku, a pritom žalovaný je od platenia súdneho poplatku oslobodený. Podľa názoru žalovaného by mal byť oslobodený od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písmeno m/ zákona č. 71/ 1992 Zb. v platnom znení, aj žalovaný. Nesúhlasil, že bol zviazaný aj na náhradu trov právneho zastúpenia. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

K odvolaniu zaujal stanovisko žalobca podaním doručeným súdu 14.4.2008 a navrhol prvostupňový rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1, § 214 ods. 1 O.s.p. na pojednávaní dňa 16.12.2008 za účasti žalobcu s tým, že doručenie o predvolaní bolo žalovanému riadne vykázané v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p.

Predmetom odvolania je posúdiť, či prvostupňový súd rozhodol správne, keď žalobe vyhovel a určil, že zmluva o dielo uzavretá medzi B., s.r.o. a I., s.r.o., dňa 6.7.2001 a na ňu nadväzujúce úkony vo výroku rozhodnutia uvedené, sú voči konkurzným veriteľom úpadcu B., s.r.o. právne neúčinné a zároveň, či správne rozhodol, keď žalovaného zaviazal do konkurznej podstaty úpadcu B., s.r.o. K. vrátiť sumu 77 947 099,-- Sk s 9,52% úrokom z omeškania od 4.9.2002 do zaplatenia. Z ustanovenia § 15 ods. 2 ZKV vyplýva, že odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu v úmysle ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že zmluva o dielo a na ňu nadväzujúce úkony, boli urobené v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu. Odvolací súd sa jednoznačne stotožnil so zistením prvostupňovým súdom, že týmito úkonmi došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov úpadcu B., s.r.o. s úmyslom ich ukrátiť, ktorý úmysel byť druhej strane známy. Je pravdou, že žalovaný žiadnym dôkazom nespochybnil, že k ukráteniu konkurzných veriteľov úpadcu B., s.r.o. predmetnými úkonmi nedošlo. Z konania v prvostupňovom konaní nie je zrejmé, aké dokazovanie žalovaný ešte navrhoval, na základe čoho odvolací súd jeho tvrdenie v odvolaní, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, označil odvolací súd za právne bezpredmetné. Prvostupňový súd rozhodol v súlade, keď v danom prípade zaviazal žalovaného do konkurznej podstaty úpadcu B., s.r.o. sumu 77 947 099,-- Sk vrátiť. S tvrdením

žalovaného v odvolaní, od kedy mal byť priznaný úrok z omeškania žalobcovi, sa odvolací súd taktiež nestotožnil, nakoľko ide o oprávnenú pohľadávku žalobcu, a teda, keď mu bol priznaný úrok z omeškania od následného dňa po vyhlásení konkurzu, prvostupňový súd nepochybil. Námietku ohľadne povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok, odvolací súd kvalifikuje taktiež za bezpredmetnú. V prvostupňovom konaní bolo o trovách konania rozhodnuté podľa úspešnosti. Fakt, že žalobca bol od platenia súdnych poplatkov oslobodený je pre rozhodnutie o povinnosti platiť súdny poplatok účastníka, ktorý bol v konaní neúspešný a od platenia od súdnych poplatkov neoslobodený, právne bezvýznamný. Žalovaný od povinnosti platiť súdny poplatok oslobodený nebol a v odvolacom konaní sa zaoberať, či mal byť oslobodený, je právne bezpredmetné. Prvostupňový súd nepochybil, keď úspešnému žalobcovi náhradu trov konania priznal podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na zdôvodnenie prvostupňového súdu, a vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, rozsudok Krajského súdu v K. 14 Cbi 39/2004–127 zo dňa 28. januára 2008 podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu vo výške 337 680,- Sk za dva úkony právnej pomoci to jest 2 x 168 650,- Sk a režijný paušál 2 x 190,- Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V B. 16. decembra 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková